

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/1981,Zawod-Prymas-Polski-premiera-filmu-przygotowanego-przy-wspolpracy-Instytutu-Pami.html>
03.04.2026, 08:01

„Zawód: Prymas Polski” - premiera filmu przygotowanego przy współpracy Instytutu Pamięci Narodowej i TVP Polonia - Warszawa, 10 marca 2008 r.

10.03.2008

10 marca 2008 r. w sali kinowej Muzeum Historycznego m.st. Warszawy odbyła się uroczysta premiera filmu dokumentalnego „Zawód: Prymas Polski” w reżyserii Anny T. Pietraszek. Film powstał przy współpracy Instytutu Pamięci Narodowej i TVP Polonia.

***

Film pokazuje bezwzględność działania aparatu represji PRL wobec Kościoła, skupiając uwagę widza na operacjach prowadzonych przeciwko Prymasowi Polski - kardynałowi Stefanowi Wyszyńskiemu. Dezintegracja, inwigilacja w każdym miejscu i czasie oraz „rozpracowywanie” rodziny, współpracowników i znajomych, a nawet ludzi okazjonalnie kontaktujących się z Prymasem były codziennością operacyjną funkcjonariuszy osławionego IV Departamentu, wspomaganych przez urzędników Urzędu ds. Wyznań i aktywistów partyjnych. Autorzy, poprzez rozmowy z najbliższymi współpracownikami i następcami Prymasa, a przede wszystkim poprzez dokumenty znajdujące się w archiwum Instytutu Pamięci Narodowej, pokazują formy i metody działań operacyjnych wobec Kościoła: od podsłuchów, nękania przesłuchaniami, dysponowania paszportami do aresztowań i procesów pokazowych, a nawet zabójstw księży. Komunistyczni funkcjonariusze nie wahali się przed łamaniem charakterów ludzi Kościoła, spośród których wielu podejmowało różnorodne formy współpracy z totalitarnym systemem. W filmie poznajemy tajnych współpracowników działających w otoczeniu Prymasa Tysiąclecia, skutki ich donosów oraz próby zerwania powiązań z bezpieczeństwem.

Najważniejszy - zdaniem autorów - jest jednak przekaz, że w tym systemie zniewolenia Prymas był człowiekiem wolnym. Realizującym swoje powołanie i wypełniającym „swoje zawód” nie przeciw komukolwiek, ale dla dobra i rozwoju Kościoła, Narodu i Państwa.

Film dokumentalny „ZAWÓD: PRYMAS POLSKI" (50 min), produkcja: TVP POLONIA przy współpracy Instytutu Pamięci Narodowej oraz Instytutu Prymasa Wyszyńskiego. Scenariusz i reżyseria: Anna T. Pietraszek

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

Zawód: Prymas Polski

reż. Anna T. Pietraszek
współpraca: Anna Rastawicka, Leszek Rysak, dr hab. Jan Żaryn
B. Barciś, P. Majchrzak, W. Będkowski
zdjęcia: M. Peresada, P. Życieński, S. Woźniak
zespół "Zayazd"

TVP Polonia 2007
[czas: 50'11"]

TVP
POLONIA

